

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

IMUNINIŲ LĄSTELIŲ INFILTRACIJA KOLOREKTINĖSE ADENOMOSE: SISTEMINĖ APŽVALGA

Darbo autorė. Ugnė ŠILINSKAITĖ, III kursas.

Darbo vadovas. Prof. dr. Tomas POŠKUS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Apžvelgti publikacijas, kuriose nagrinėjamas imuninis atsakas į kolorektines adenomas.

Darbo metodika. Sisteminė apžvalga atlikta vadovaujantis PRISMA 2020 (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) kriterijais. Apžvalgai atlikti buvo naudojama PubMed duomenų bazė. Buvo atrinktos tik anglų kalba išleistos publikacijos ir suteikiančios nemokamą prieigą prie viso publikacijos teksto. Publikavimo data ir publikacijos tipas nebuvo ribojami. Šaltinių atrankai duomenų bazėje PubMed buvo naudojami trys raktiniai žodžiai „immune infiltration“ (liet. – imuninė infiltracija), „adenoma“ (liet. – adenoma) ir „colorectal“ (liet. – kolorektinis/ė). Paskutinė straipsnių paieška buvo atlikta 2024 metų sausio mėnesį ir rastos 83 kriterijus atitinkančios publikacijos. Du nepriklausomi tyrėjai perskaitė rastų publikacijų pavadinimus ir abstraktus ir priėmus vieną sprendimą publikacija buvo įtraukiama į šią sisteminę apžvalgą. Kilus neaiškumų ar negalint priimti vieningo sprendimo buvo skaitoma ir vertinama visa publikacija. Po galutinės publikacijų atrankos šiai sisteminei apžvalgai buvo atrinktos 25 publikacijos.

Rezultatai. Vieningos nuomonės apie CD4+ T ląstelių pokyčius vystantis kolorektiniam vėžiui (CRC) nėra. Aprašytos trys CD4+ ląstelių kitimo tendencijos. Pirmoji aptikta tendencija teigia, jog CD4+ ląstelių lygiai mažėja normalių audinių – adenomos – karcinomos sekoje, kita aprašoma tendencija skelbia, jog CD4+ koncentracija vystantis kolorektiniam vėžiui didėja, dar vienas šaltinis pastebi, jog CD4+ koncentracija sveikame audinyje ir mikroadenomoje yra panaši, bet sumažėja kolorektiniame vėžyje. Citotoksinių CD8+ T limfocitų pokyčiai kolorektinės adenomos – karcinomos sekoje taip pat nėra iki galo išsiaiškinti. Buvo rasta tiek straipsnių teigiančių mažėjančią CD8+ koncentraciją adenomos – karcinomos eigoje, tiek didėjančią koncentraciją. Pagal vieną šaltinį CD8+ koncentracija sumažėjo adenomoje, bet padidėjo karcinomoje. Tad nei CD4+, nei CD8+ koncentracijos pokyčiai vystantis kolorektinei karcinomai iki galo nėra žinomi. Tai įrodo skirtingos šių imuninių ląstelių pokyčius aprašančios publikacijos. Makrofagų koncentraciją aptarė tik 2 iš atrinktųjų publikacijų. Abejose publikacijose teigiama, kad šių ląstelių koncentracija didėja progresuojant displazijai. Eozinofilų koncentracijos tendencijos buvo aptiriamos tik viename šaltinyje – literatūros apžvalgoje. Tyrėjai rado tris ankstesnes publikacijas, kurios aprašė eozinofilų koncentracijos mažėjimą adenomos – karcinomos sekoje. Vienoje iš publikacijų buvo pastebėta imuninių

ląstelių (CD3+, CD4+, CD8+, CD57+) mažėjimo tendencija progresuojant kolorektinės adenomos – karcinomos sekai tiek paveldimos ligos (FAP), tiek sporadinės ligos atveju. Vis dėlto šie duomenys nesutampa su dalimi anksčiau minėtųjų duomenų, jog sporadinėje adenomos–karcinomos sekoje gali būti randamas imuninių ląstelių didėjimas. Priešingai, jie remia įžvalgą, teigiančią, jog besivystant displazijai imuninių ląstelių infiltracija mažėja. Lyginant imuninių ląstelių koncentracijas paveldimose ir sporadinėse adenomose, daugiau infiltruojančių limfocitų buvo rasta paveldimose adenomose (Linčo sindromas) nei sporadinėse. Užfiksuoti duomenys apie apoptotinių kūnelių kiekį paveldimose adenomose lyginant su sporadinėmis nesutampa. Vienoje iš publikacijų teigiama, kad panašus, bet nežymiai didesnis apoptotinių kūnelių kiekis buvo aptiktas paveldimose adenomose nei sporadinėse, kitos publikacijos duomenimis apoptotinių kūnelių kiekis buvo mažesnis paveldimose adenomose nei sporadinėse adenomose.

Išvados. Šiuo metu nėra žinoma imuninių ląstelių pokyčių tendencija kolorektinės adenomos – karcinomos sekoje. Remiantis dabartiniais duomenimis galima manyti, jog imuninių ląstelių koncentracija yra didesnė paveldimose adenomose nei sporadinėse adenomose.

Raktažodžiai. CD4; CD8; CD68; makrofagai; eozinofilai; kolorektinė adenoma; kolorektinis vėžys; imuninės ląstelės; paveldima adenoma; sporadinė adenoma.